

PREDRAG PEĐA STOJKOVIĆ, GRUPA „LEGENDE“

Igra harmonije u godini Milanskog edikta

Povodom obeležavanja 17 vekova Milanskog edikta u Srbiji, “Legende” će na Trgu u Sremskoj Mitrovici sa početkom u 20 časova održati koncert. Izvodiće najlepše narodne i autorske pesme poput “Kosovski božuri”, “Nasmejana”, “Noćas”, “Nova godina”..., kojima je radeći aranžmane dao svoj pečat najmlađi član grupe – klavijaturista Predrag Stojković, profesor muzike, harmonije, kontrapunkta i muzičkih oblika.

Ova jesen označava i njegov jubilej, decenija od kada je pristupio ovom popularnom bendu. Do tada se bavio pedagogijom, svirao u grupi "Alisa" i "Frenky", Pozorištu na Terazijama i saradivao sa Beogradskom filharmonijom.

-Do ulaska u "Legende" došlo je iz drugarstva sa bubnjarem i perkusionistom grupe Želimirom Vasićem - Žakom, sa kojim sam se sprijateljio radeći na predstavama "Briljantin", "Maratonci", "Cigani lete u nebo"... Rekao mi je za audicija, a onda me pozvao osnivač, stihotvorac i kompozitor Zoran Dašić - Daša.

Posle razgovora u Radio Beogradu, dao mi je da odsviram par pesama i primio. Kada se toga setim, čini mi se da je prošlo svega par godina, a ne čitava decenija. Ide se s turneje na turneju, vreme leti. To shvatim kada sretnem bivše đake, iz srednje muzičke škole "Kosta Manojlović" u Zemunu, gde sam šest godina predavao "Harmoniju, kontrapunkt i muzičke oblike", koji su postali studenti akademija ili profesori, a neki od njih, poput pevača Saše Kovačevića, otišli u estradne vode.

Kada sam pristupao "Legendama", osim muzike, veoma mi se dopalo što karijeru nisu gradili na skandalima, spletkama i vulgarnostima. Svi smo porodični, pristojni i nadasve prizemni ljudi, priča u intervjuu za naš list Predrag Stojković.

Koje Vam je do sada bilo najveće ushićenje na sceni?

-Izlazak pred publiku u Sava centru 2004. godine. Bio je to prvi koncert u toj hali od kada sam član grupe. Program je počeo tako što su se smenjivale fotografije na video bimu, a ja potpuno sam na sceni svirao klavir. Bio je to neopisiv osećaj ushićenja, uživao sam, kao i uvek u Sava centru. Mada zaista, kao svi u grupi, ne pravim razliku između beogradske i druge publike. Uvek se dajemo maksimalno, ali lično najviše volim taj prostor. Osim tog, posebnog zbog prvog susreta sa publikom, ne bih mogao da izdvojim najdraži koncert, jer svaki nosi novo uzbuđenje, nešto lepo i drugačije, bilo da je ispred nas 500 ili 50.000 posetilaca.

Ovog leta smo nastupali na beogradskom "Beerfestu", a iako smo pre par godina takođe bili na tom festivalu, i doživeli iste reakcije, da sa nama peva, igra i skače skoro 60.000 ljudi, opet sam bio iznenađen atmosferom. Euforija može da se izazove i sa onim pesmama čiji je ritam na nosačima zvuka sporiji, i to je između ostalog stvar aranžmana, i drugačije interpretacije.

Kada smo nedavno krenuli put Rume, na nastup na Gradskom trgu, u okviru manifestacije Rumfest, prisećajući se svega, shvatili smo da se bližimo 2.000 - tom koncertu.

Postoje li neke anegdote sa putovanja, koncerata koje ne zaboravljate?

-Ima puno internih šala, ali o tome ne pričamo javno. Evo, setio sam se jedne smešne situacije koja se nedavno zbila na koncertu u Kruševcu. Daša je radio najavu i publiku pozdravio rečima "Dragi Kraguljevčani...", pa je gitarista Lazar Martin izgadio situaciju rekavši "Pred izlazak na scenu smo se kladili da ne sme to da kaže, ali, kao što vidite, izgubio sam opkladu". Toliko često gostujemo, da se svako od nas putujući, u nekim momentima sa svojim mislima, na tren upita gde idemo, a ponekad izlazeći na pozornicu i gde smo.

Pored kompozicije i teksta, pesmu čini i aranžman, koji je jednako važna komponenta. Kako se zapravo odvija ta igra spajanja reči i melodija?

-Kada se uradi kompletna melodijska, harmonska linija, pesma se uobličava i daje joj se završna forma, da zvuči onako kako se čuje na CD-u. Pre toga je potrebno da se dobro upoznate sa sadržajem stihova, da pratite srž teksta i melodije, da pronađete vezu, jer u suprotnom možete napraviti pravi

promašaj. Raditi aranžman je stvar osećaja. Na studijama sam imao predmet Orkastracija, na kome se proučava orkestarski i zvuk instrumenata, te načini obrade. To je vezano za serioznu muziku, ne za primenjenu, odnosno komponovanu, pop, narodnu. Međutim, da bi se time bavili i ne morate da idete u školu, dovoljno je da imate sluh i talenat, mada obrazovanje svakako ne škodi, naprotiv.

Stihotvorca obično pitaju ko mu je omiljeni pesnik, a ima li aranžera za uzora orkestratora?

-Obično ima, a meni je najdraži Žozef Moris Ravel, francuski kompozitor i pijanista, koji je zajedno sa Klodom Debisijem glavni zastupnik impresionizma u muzici. On se smatra jednim od naistaknutijih ličnosti u toj oblasti. Obožavam i Nikolaja Andrejeviča Korsakova, ruskog kompozitora, profesora harmonije i orkestracije, te jednog od članova čuvene „Velike petorke“. Sve je zapravo poteklo od Ravela i Korsakova, tretman zvuka simfonijskog orkestra. Ravel je preteča džezza, a mislim da je sve ostalo samo stvar primene zvuka. Kada je reč o serioznoj muzici, imao sam čast da budem učesnik na dve međunarodne tribine kompozitora, koje su se održale u Sava centru i sali Filharmonije u Beogradu.

Postoji li omiljena pjesma za koju ste radili aranžman?

-Jedna od najdražih mi je ona prva za koju sam radio aranžman u "Legendama", a reč je o predivnoj baladi "Ne veruješ mojim rečima" sa "Antologije 2". Drago mi je što je baš ta pjesma prva na novom, trostrukom albumu "Trilogija", sa 59 pjesama, kojim se obeležava 25 godina postojanja, a još draže što je ovog meseca izdat i drugi tiraž, čime malo ko može da se pohvali.

Mase su zavoglele i obratile pažnju na vrednost jednih od najlepših narodnih pjesama "Kosovski božuri" i "Zaspo Janko pod jablanom" u izvođenju "Legendi", a za koje ste upravo Vi uradili aranžmane?

-To me veoma raduje, posebno što je reč o nacionalnom blagu. Napravili smo iskorak modernijim pristupom, odnosno malim odstupanjem od klasičnog prilaza pesmi u tradicionalnom smislu. Međutim, nismo sebi dali previše slobode, kako ne bi skrnavili tradiciju i autentičan zvuk, koji mi u grupi gajimo. Upravo se zbog svega toga naše verzije tih numera bitno razlikuje od svih drugih.

Kako komentarišete "moderne" aranžmane koji zaista unakazuju tradicionalno blago?

-Danas svako može da radi šta želi, jer to studio dozvoljava. Ne bih ulazio sada u neke detaljnije analize, ali sam mišljenja da narodno blago ne treba zloupotrebljavati. Pozdravljam smelost mnogih koji se usude da tako nešto urade, ali to lično ne podržavam, i nije mi drago kada čujem.

Da li Vi odabirate pjesme za koje ćete raditi aranžman?

-Kada Daša završi muziku i tekst, obično se svi sastanemo i zajedno dogovoramo ko će raditi. "Legende" su autohtona radionica, da tako kažem, jer u grupi nastaju pjesme. Po tome smo karakteristični i potpuno se razlikujemo od većine današnjih bendova. Danas nažalost jedan autor radi za više izvođača, pa nema autentičnosti u zvuku, kao što su imali bendovi sedamdesetih i osamdesetih godina. Tada su članovi jedne grupe radili na svojoj muzici, a kada bi nekom drugom nešto poverili, taj je morao da se prilagodi njihovom zvuku. Toga se mi uvek pridržavamo.

Ušli ste i u anale kinematografije, radeći muziku za “Konje vrane”, nastavku filma “Jesen stiže, Dunjo moja”, koja je tretirana kao etno zvuk vojvođanske ravnice. Kako je došlo do toga?

-Glumcu i reditelju Ljubiši Samardžiću veoma se svidela predivna pesma “Godinama”, pa je od Daše zatražio za film “Jesen stiže, Dunjo moja”. Posle ogromnog uspeha, odlučio je da snimi nastavak i želeo da sarađujemo, pa smo preko “Legendi” uspostavili kontakt.

Vladimir Đuričić